

Тема: Технологія утримання кролів і годівля кролів

План:

- 1. Зовнішньо-кліткове утримання кролів. Шедове утримання. Комбіноване утримання.**
- 2. Типи кліток для кролів.**
- 3. Особливості годівлі кролів. Типи годівлі.**
- 4. Основні корми для кролів.**

1. Зовнішньо-кліткове утримання кролів. Шедове утримання. Комбіноване утримання.

Зовнішньо-кліткове утримання кролів.

Це найпростіший варіант кліткової системи. При цій системі кролі знаходяться на відкритому повітрі: дорослі – в індивідуальних клітках, молодняк – в групових. На території ферми біля в'їзду розміщують усі підсобні та допоміжні споруди, а в центрі ділянки – клітки для маток і молодняку. Біля кліток розміщують стелажі для тварин. Територію огорожують парканом. На майданчику ставлять рядами клітки (по 18 у кожному – 2 для самців і 16 для самок), які утворюють блок, а з 4-5 таких блоків складається секція. Секцію обслуговує один працівник.

Шедове утримання кролів.

Шеди-сарай – це комплексно розташовані двома рядами фасадом один до одного блоки кліток загальною довжиною 50-63,8м для молодку. Прохід, що утворюється між двома рядами блоків кліток, вкритий дахом, який з'єднує ряди блоків в одну споруду. Шедове утримання створює сприятливіші умови для утримання тварин і умови праці для працівників, дає змогу використати простішу механізацію робіт по транспортуванню кормів, дає можливість застосовувати штучне освітлення і навіть опалення. Завдяки такому удосконаленню продуктивність праці у шедях підвищується майже у 2 рази і один працівник може доглядати 120-130 і більше самок та 1000 – 1200 кроленят одночасно і за рік виробляти до 70ц м'яса в живій вазі. Шеди можна застосовувати в усіх районах країни з температурою зовнішнього повітря не нижче -30°C, а в більш холодних районах шеди утеплюють.

Комбіноване утримання кролів.

При комбінованій системі у теплу пору року кролів утримують зовні приміщення, а в холодну пору сук рільних і підсисних самок з кролятами переносять у теплі приміщення. Зовнішньо-кліткове утримання кролів найбільш поширене на невеликих товарних фермах з поголів'ям 1000 самок і в господарствах любителів-кролівників. В результаті цілорічного утримання в клітках зовні приміщення кролі забезпеченні чистим повітрям і сонячним світлом, вони загартовуються, зміцнюються їх здоров'я, поліпшується якість волосяного покриву. Таке утримання кролів широко практикують у південних і

прилеглих до них центральних районах країни. Взимку під час окролів клітки утеплюють, а сітчасті дверці закривають солом'яними матами.

2. Типи кліток для кролів.

Клітки в яких утримують кролів при зовнішньо клітковому утриманні, бувають стаціонарні й переносні, індивідуальні і групові.

Клітки конструкції НДІХЗК будують у вигляді з двох кліток для утримання двох дорослих кролів. Перегородкою між клітками є ясла для сіна й трави з металевої сітки й прутів. Всередині кожної клітки встановлені перегородки з лазом 20 x 20см, які ділять клітку на дві частини: гніздове відділення з суцільною підлогою і кормове з сітчастою металевою оцинковою підлогою. Підлога має нахил близько 5° для стікання сечі. На передній стінці клітки навішують четверо дверець – на гніздових відділеннях суцільні, на кормових сітчасті, а також знімні годівниці і напувалки.

Двомісна батарея складається з двох кліток. Кожна клітка має гніздове і кормове відділення з дверцями. В кормовому відділенні підлога пластинчаста, яку можна знімати. Клітки вкриті кришками, які можуть відхилятися під кутом 90°. знизу клітки закриті відкидними щитками, а передню й тильну стінки закривають поліетиленовою плівкою. Молодняк вирощується групами по 3-4 голови у клітках для дорослих кролів по 8-10 кроленят в групових клітках з сітчастим дном і по 10-15 голів у сітчастих вигулах із сховищем. Норма площі підлоги для одного кроленяти до 2-місячного віку – 0,08м², а у віці 2-2,5 місяця і старше – 0,1м².

При зовнішньо-клітковому утриманні за одним кролівництвом закріплюється 80-10 самок з приплодом до реалізації. Один кролівник за рік вирощує 1600-2000 голів молодняку, тобто виробляє 35-40ц м'яса в живій вазі.

Шеди. Ширина шеда 2,8м, висота 2,36-2,85м. Конструкцією шедів є каркас з залізобетонних стояків. Торці шедів закрито дерев'яною стінкою з дверним прорізом, в якому навішують двері з двох половинок. Клітки встановлені єдиним блоком у два яруси по обидві сторони заасфальтованого проходу шириною 1,3-1,5м. клітки для самців і самок мають довжину 130см, ширину 65, висоту передньої сітки 51 і задньої 36см. Кожна клітка має два відділення: маточне з суцільними дверцятами і підлогою та кормове з сітчастими дверцями і підлогою. Гніздове і кормове відділення перегороджене сіткою з лазом 18x18см. В клітках для молодняку дно з подвійною сіткою, одна з яких нерухома. Бокові і задні сторони кліток дерев'яні. Годівниці для трави і сіна одні на кожні дві клітки, відкриті з фасадної сторони і розраховані на дводенну закладку корму. Під ними встановлені автонапувалки, а під сітчастими дверцятами – годівниці для концентрованих і соковитих кормів. Під сітчастою підлогою верхнього ярусу кліток та нижнього встановлюють піддони з оцинкованого заліза з нахилом 19°, призначенні для стікання сечі та гною на зовнішній бік шеда. В тильних стінках кліток роблять отвори, затягнуті сіткою, для доступу світла й повітря в клітку. Клітки для утримання молодняку (на 15 голів) повинні мати довжину не менше 250 і ширину 70см. Корми розвозять

візками або за допомогою полегшеної підвісної дороги. Шеди для дорослих кролів і молодняку будують окремо.

3. Особливості годівлі кролів. Типи годівлі кролів

Годівля кролів у період спокою, підготовки до парування і в парувальний період передбачає зберегти нормальну вгодованість кролів. Тому в цей період слід згодовувати корми з меншим вмістом протеїну, а при годівлі повнораціонними гранульованими кормами - без додавання сіна, соковитих кормів і трави. У період парування самцям не слід давати кормів, які багаті на клітковину, треба обмежити давання кормів, що сприяють ожирінню – картоплі, ячменю, кукурудзи, а вводити корми, багаті на білок вітаміни. При годівлі сукрільних самок слід стежити за забезпеченням достатньої кількості білка, мінеральних речовин, вітамінів. Корми мають бути тільки доброякісними та легко перетравними. З другої половини сукрільності кількість об'ємистих кормів зменшують, зате збільшують кількість концентрованих кормів. Сукрільним самкам дають кісткове борошно 2-3 г. Годувати підсисних самок треба так, щоб забезпечити в них утворення найбільшої кількості молока високої якості і складу. В раціони підсисних самок вводять зерно злакових і бобових культур, макуху, шрот, дріжджі, м'ясо-кісткове борошно. Для утворення молока взимку згодовують коренеплоди, силос, добре злаково-бобове сіно, влітку зелену траву. Добре підсисним самкам згодовувати збиране молоко (40-50гр). Норми годівлі підсисних кролиць розраховані на вигодовування ними не більш як 8 кроленят. Якщо кролиця годує більше кроленят, то на кожне 9-те кроленя слід добавляти по 20гр кормових одиниць та 3-3,5гр перетравного протеїну.

Типи годівлі.

У кролівницьких господарствах, залежно від умов утримання кролів та забезпечення їх кормами, застосовують комбінований (змішаний) і сухий (гранульованими комбікормами) типи годівлі.

Комбінований тип годівлі кролів характеризується використанням різних видів концентратів і білково-вітамінних кормів із згодовуванням місцевих сокових кормів, зеленої трави і сіна. При комбінованому типі годівлі структура раціонів залежить від віку і фізіологічного стану кролів, сезону року. Для сукрільних і лактуючих самок та молодняку до 4-х місячного віку рекомендується така структура раціонів: взимку – концентрованих кормів – 65-75, соковитих – 10-15, грубих – 15-20% загальної поживності раціону; влітку – концентрованих кормів – 65-75, і зелених 25-35%. Для інших груп кролів рекомендується: взимку – концентрованих кормів – 50-55%, соковитих – 10 і грубих - 35-45%.

Сухий тип годівлі передбачає використання гранульованих кормів, що дає можливість повністю механізувати процес годівлі, виключити поїдання кормів, спростити складання раціонів, скоротити затрати праці на підготовку і роздавання кормів, включити в раціон мікро- і макродобавки. Середня поживність одного кілограма становить 0,8-0,9к.од. при вмісті в гранулах 30% трав'яного борошна, одного кілограма сіна і трав'яних брикетів – 0,45%к.од.

Для ремонтного молодняку бажано робити добавки трав'яних брикетів або грубих кормів у межах 30-35% загальної поживності в раціонах.

4. Основні корми для кролів.

- *Зелені корми* – з посівних культур для кролів кращими є бобові трави: люцерна, конюшина, еспарцет, горох, боби. Добрим зеленим кормом для кролів є злаково-бобові сумішки: вико-вівсяна, горохо-вівсяна. Максимальними нормами добової давання зелених кормів є: самкам – у період спокою – 800гр, сукрільним - 800-1000гр, підсисним – 1200-1500, молодняку до 3 місяців – 250-500, від 3-6 місяців – 500-900гр на голову в день. Зелені корми після скошування потрібно спочатку трохи прив'ялити на спеціальні сітчастих стелажах, після чого роздавати кролям. При переході від зимового типу годівлі до зелених кормів, останні потрібно вводити до раціону поступово – з 50-60гр на голову в день і протягом 8-10 днів перейти до повної норми.

- *Соковиті корми* – найкращими з коренеплодів для кролів є морква. Добре згодовувати кролям цукрові буряки, ріпу, редьку, турнепс. З бульбоплодів найціннішим кормом для кролів є картопля. Картоплю краще згодовувати вареною в суміші з сипкими концентрованими кормами. Цінним кормом для кролів є силос. Найкраще для кролів використовувати спеціальний силос, який виготовляють з моркви, гички (50-60%), і кормової капусти (40-50%). Червоні столові буряки взагалі не слід згодовувати.

- *Грубі корми* – цінність грубих кормів полягає в тому, що вони забезпечують достатній об'єм раціону, сприяють сточуванню різців у кролів. До грубих кормів належать: сіно, сінне і трав'яне борошно, солома, гілки. Кращим для кролів є дрібно-стебельне бобове і бобово-злакове сіно.

- *Концентровані корми* – питома вага їх уз загальній річній потребі кормів становить не менш як 50-55% за поживністю. Із зернових злакових кролі найкраще поїдають зерно вівса. Добрими заміниками вівса для кролів є зерно ячменю і кукурудзи, макухи, пшеничної висівки. Зерно злакових згодовують подрібненим, а овес цілим. Із зернових бобових кролям вводять до раціону горох, сою, кормові боби. Зерно бобових перед згодовуванням або замочують, або подрібнюють на дерть. Комбікорми у практиці годівлі кролів найчастіше використовують повнораціонні комбікорми, які звичайно випускають у вигляді брикетів і гранул, та комбікорми-концентрати, які виготовляють розсипчастими, а також у вигляді брикетів та гранул, вони збалансовані за вмістом необхідних для кролів поживних речовин.

- *Мінеральні корми* – для поновлення нестачі мінеральних речовин до раціону кролів вводять кісткове борошно, крейду, кормовий фосфат в дозах: молодняку – 1-2гр, дорослим тваринам – 5гр на голову в день; кухонну сіль: молодняку – 0,5-1гр, дорослим – 1-1,5гр і сукрільним самкам – 1,5-2гр на голову в день.

- *Вітамінні препарати* – з вітамінів кролям перш за все потрібні А, D, Е.

